

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

27.8.2025 / 8 / kirkkojakoti.fi

Syyskuun
tapahtumat
liitteessä!

Tiina Tolonen ja Risto Tabell:

On etuoikeus olla sairaalapappi

sivu 6–7

Kirkko koetaan
aiempaa
läheisemmäksi

sivu 3

Näyttelijä Kati
Outinen ja
taiteen kosketus

sivu 12

Miten mieli
mukautuu
kriiseihin?

sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Aiempaa rohkeampi kirkko

SEURAKUNTIEN YHTEISEN tunnettuuskyselyn tuloksia esiteltiin Kuopion yhteiselle kirkkovaltuustolle kesäkuussa. Kuopiossa tutkimus toteutettiin jo neljännen kerran.

NUORET AIKUISET suhtautuvat kirkkoon ja kristinuskoon aiempaa myönteisemmin. Tämä on tullut esiin muissakin tutkimuksissa, kertoi Kimmo Ketola Kirkon tutkimus ja koulutus -yksiköstä. Kyselytutkimuksen mukaan muutos on selkeä ja kirkon kannalta positiivinen.

OSANA TUTKIMUSTA kysyttiin myös vastaajien kirkkoon ja seurakuntiin liittämistä tunteita. Kyselyssä myönteiset tunteet olivat lisääntyneet hienoisesti sekä kirkkoon kuuluvien että kuulumattomien keskuudessa. Myötätunto, tyytyväisyys ja pettymys ovat yleisimmät kirkkoon liitetyt tunteet. Noin viidennekselle kirkko on niin merkityksellinen, että se ei herätä minkäänlaista tunnetta.

KUOPIOSSA myönteisyys seurakuntaa kohtaan on lisääntynyt. Kirkkoon liitetyissä mielikuvissa Kuopiossa korostuivat muun muassa monipuolisuus ja aktiivisuus. Kokeilunhaluisuus, läheisyys ja rohkeus ovat kasvaneet.

KUOPIOSSA ON ONNISTUTTU toiminnassa hyvin. Tunnekkaisen perusteella seurakunnille suositellaan lisäämään tilaisuuksia matalan kynnyksen osallistumiseen. On tärkeää, että seurakunnissa annetaan tilaa avoimelle ja vapaalle keskustelulle ja toivotetaan kaikki tervetulleiksi.

TÄRKEIMPÄNÄ seurakunnan tehtävänä nähdään kirkkojen ja hautausmaiden ylläpitäminen, myös tässä onnistuminen arvioitiin myönteisesti. Onnistuneena pidetään myös kirkon työtä mielekkään tekemisen järjestämisessä lapsille ja nuorille. ●

AJASSA

Rauha luomakunnan kanssa

Luomakunnan aika 1.9.–4.10. on kirkkojen kansainvälinen ekumeeninen rukousjakso luomakunnan ja sen varjelmisen puolesta. Tänä vuonna teemana on rauha luomakunnan kanssa. Meillä on toivo rauhasta. Raamatullinen toivo on aktiivista: se on rukousta, toimintaa ja sovintoa sekä Luojan että luomakunnan kanssa katumuksen ja solidaarisuuden avulla.

ekumenia.fi

Lukutaito on avain

Lukutaitopäivä 8.9. muistuttaa lukutaidon merkityksestä. Lukutaito on ihmisoikeus, joka mahdollistaa yksilön kehityksen ja kouluttautumisen. Se on avain parempaan terveyteen ja hyvinvointiin. Lukutaidolla on merkitystä tasa-arvon, kestävän rauhan, kehityksen ja demokratian toteutamisessa.

rauhankasvatus.fi/lukutaitopaiva

Ruoka rakastaa tulla syödyksi

Kokeilepa, millaista ruokaa eilisen tähteistä voi valmistaa. Usein toimivat arki-ruoat syntyvät siitä, mitä kotona jo on. Kun opettelemme käyttämään kaappien sisältöjä joustavasti, ruokaa päätyy vähemmän roskeisiin ja opimme arvostamaan ruokaa uudella tavalla. Hävikkiä viikkoa vietetään jälleen 22.–28.9.

kuluttajaliitto.fi/havikkiviikko

YKSI HETKI KESÄSTÄ

Elämä on juhla! Kuopion seurakuntien kirkkoissa järjestettiin tänä kesänä nelisenkymmentä konfirmaatiota, joihin osallistui yhteensä 900 nuorta. Konfirmaatiossa rippikoulun käyneet tunnustavat uskonsa, saavat siunauksen ja seurakunta rukoilee heidän puolestaan. Kuvassa nuorten juhla Pyhän Johanneksen kirkossa. Kuva: Tintti Tinkala

LAINATTUA

”Jeesus oli aikansa radikaali ihmis-oikeuksien puolustaja, joka hyväksyi sorrettujen ja halveksittujen ihmisarvon.
Pappi ja ex-kansanedustaja Kirsi Ojansuu-Kaunisto, Kotikirkko 3/2025

”Kun käydään keskustelua kirkon brändistä tai omaisuudesta, tulisi kääntää katse siihen tärkeään hiljaiseen työhön, kohuttomiin onnistumisiin, jotka leimaavat satojen seurakuntien arkea halki Suomen.
Toimittaja Niilo Rantala, kotimaa.fi 31.7.

LYHYESTI

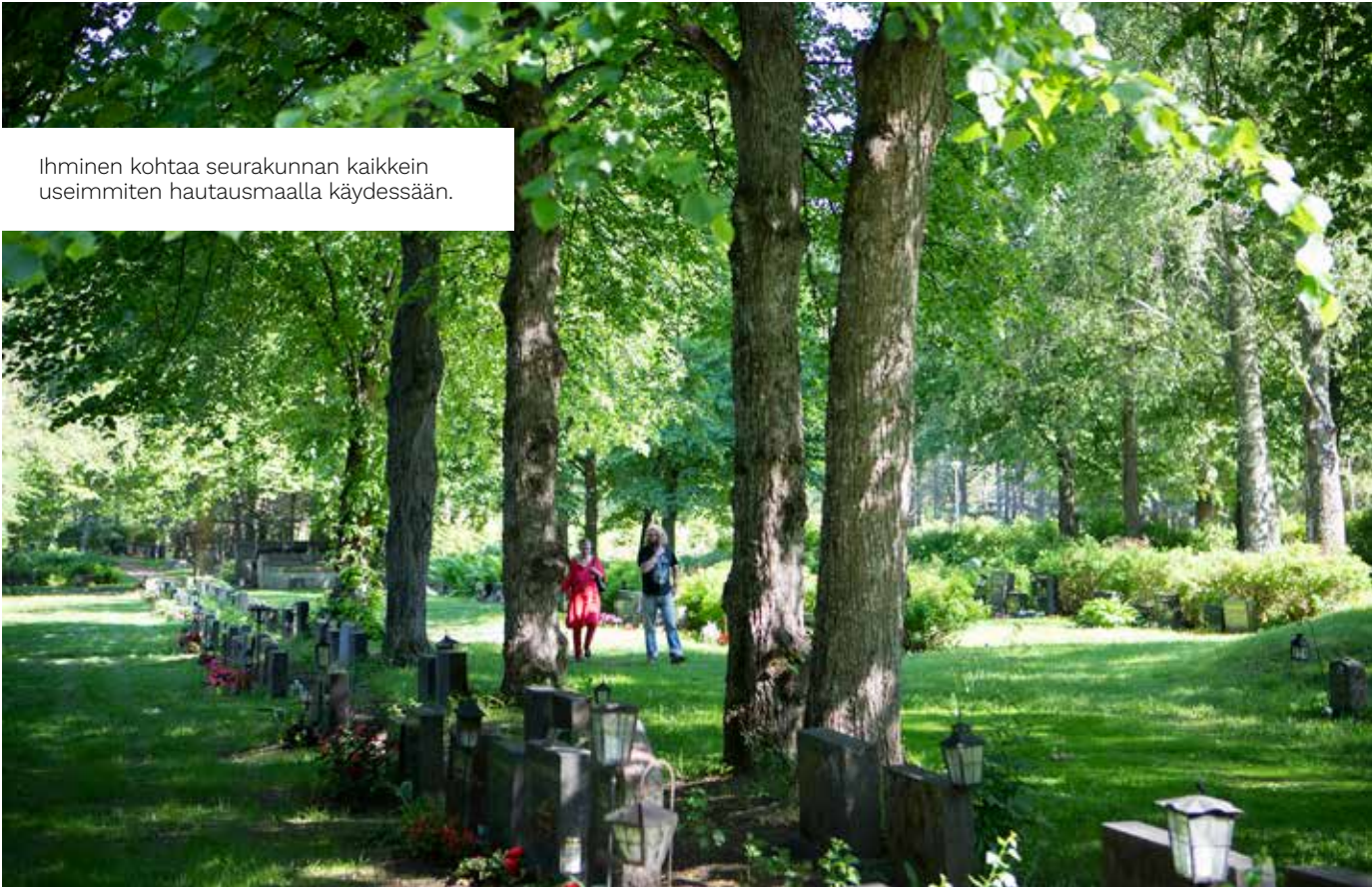
Piispa **Jari Jolkkonen** on myöntänyt rovastin arvonimen **Annamaija Louherannalle**, joka toimii Kuopion seurakuntien sairaalapappina. Rovastin arvonimen sai myös Siilinjärven seurakunnan kappalainen **Matti Hoffrén**. Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on myöntänyt director musices -arvonimen Puijon seurakunnan kanttori **Outi Keskisipilälle**.

Yhtyneet Raamattuseurat (United Bible Societies) on juuri julkaissut viimeisimmät maailmanlaajuisen raamatunjakelua koskevat tilastot. Tiedot kattavat painetut Raamatut ja niiden osat. Raportin mukaan raamatunosien ja katkelmien jakelu kääntyi kasvuun ensimmäistä kertaa kymmeneen vuoteen. Tämä on merkittävä muutos painojakelun trendeissä ja rohkaiseva käänne pitkään jatkuneen laskun jälkeen.

80
VUOTTA

Suomen ev.lut.
kirkon päiväkerho-
toiminta täyttää
tänä vuonna
80 vuotta.

Ihminen kohtaa seurakunnan kaikkein useimmiten hautausmaalla käydessään.

TAUSTATEKIJÄT

● Kyselyn toimeksiantajana olivat seurakunnat ja seurakuntayhtymät 16 paikkakunnalla: Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Jyväskylä, Kokkola, Kouvolaa, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Oulu, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Kaarina sekä Vantaa.

● Kysely toteutettiin 11.3.–9.4.2025 ja siihen vastasi 8 018 yli 18-vuotiaasta suomalaista. Aineisto on painotettu alueittain iän ja sukupuolen mukaan aikuisväestöä vastaavaksi.

● Vastaava kysely on aiemmin toteutettu vuosina 2018, 2021 ja 2023.

Luotettava, aktiivinen ja hyvä kirkko

Tuoreen seurakuntien empatia- ja tunnettuuskyselyn mukaan Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat koetaan entistä läheisemmiksi kaupunkiseurakuntien alueella.

Kirkon viestintä ja Minna

Siiikaniva teksti

Tuija Hyttinen kuva

Seurakunnat koettiin aiempaa rohkeammaksi ja kokeilunhaluisemmiksi.

Koko aineistossa muutokset aiempiin kyselyihin nähden olivat pieniä. Ikäryhmistä nuoret alle 25-vuotiaat miehet erottuvat myönteisyyden lisääntymisessä. Vuonna 2021 tästä ikäryhmästä 32 prosenttia suhtautui myönteisesti seurakuntaan, vuonna 2023 jo 40 prosenttia ja vuonna 2025 prosentti oli 44.

”Mielikuvat muuttuvat yleensä hitaasti, mutta joidenkin kysymysten kohdalla tunnistamme selkeän ja johdonmukaisen trendin”, tutkija **Kimmo Ketola** Kirkon tutkimus ja koulutus -yksiköstä toteaa.

”Kiinnostavaa on pohdittava, mikä selittää kuplinnan nuorimmissa ikäryhmissä.”

Mielikuvissa alueellisia eroja

Alueelliset erot ovat osittain merkittäviä. Espoossa, Jyväskylässä, Kuopiossa

ja Kokkolassa myönteisyys seurakuntaa kohtaan on lisääntynyt, kun taas Lahdessa ja Tampereella on mentyt toiseen suuntaan.

Mielikuvissa kirkkoa luonnehditaan sanoilla luotettava, aktiivinen ja hyvä. Ei-imartelevia kirkkoon liitettyjä adjektiveja ovat etäinen, tuntematon ja näkymätön.

Mielikuvissa korostuivat edelleen luotettavuus, avoimuus, uskottavuus ja toisaalta rutiininomaisuus, kangistuneisuus ja varovaisuus. Kuitenkin muutoksen suunta oli selvä: kokeilunhaluisuus, läheisyys ja rohkeus olivat kautta linjan kasvaneet.

Kirkkoon liitetyissä mielikuvissa Kuopiossa korostuivat muun muassa monipuolisuus ja aktiivisuus.

Arvojen vastaavuus kasvussa

Kimmo Ketolan mukaan kirkon ja omien arvojen vastaavuutta koskevassa kysymyksessä huomionarvoista oli, että vastaavuus oli koko aineistossa lisääntynyt verrattuna vuoteen 2023.

”Muutos oli kaikilla alueilla tapahtunut samaan suun-

taan, ja arvojen vastaavuus oli lisääntynyt erityisesti naisten keskuudessa useissa ikäryhmissä. Esimerkiksi 18–24-vuotiaiden naisten ikäryhmässä kaksi vuotta sitten 27 prosenttia vastasi kirkon edustamien arvojen vastaavan omia arvojaan, kun tänä vuonna vastaavuus oli 38 prosenttia.”

”Aiemmissa kyselyissä tämän suuntainen muutos on näkynyt lähinnä nuorten miesten keskuudessa. Tässä aineistossa liikahtuksia näkyy myös naisten keskuudessa.”

”

Mielikuvat muuttuvat usein hitaasti.

Seurakunta kohdataan hautausmaalla

Kyselyn perusteella ihminen kohtaa seurakunnan kaikkein useimmiten hautausmaalla käydessään, tätä

mieltä oli 43 prosenttia kaikista vastaajista. Seurakuntalehdet tavoittivat edelleen erityisesti kirkkoon kuuluvat vastaajat.

Noin yksi kolmasosa kirkkoon kuuluvista on ollut seurakunnan kanssa tekemisissä joko vieraana tai osallistujana jossain kirkollisessa toimituksessa, esimerkiksi häissä tai hautajaisissa – kirkkoon kuulumattomien prosentti oli selkeästi pienempi, vain 17.

Yhteys seurakuntaan toteutuu kuitenkin merkittävässä määrin median välityksellä. Kaikkiaan noin 59 prosenttia vastaajista kertoi kohdanneensa seurakunnan verkossa, joko osallistumalla verkkotapahtumaan tai median tai viestinnän tavoittamana. Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla myös joulukalenteri tavoitti hyvin kirkkoon kuuluvat.

Kuopiolaiset vastaajat kertoivat olleensa viimeisimmän vuoden aikana seurakunnan kanssa tekemisissä eniten hautausmaalla (57 prosenttia) ja seurakuntalehden välityksellä (54 prosenttia). Kirkkoon kuulumattomien kohdalla vastaavat

luvut olivat kummassakin tapauksessa 36 prosenttia. Kolmanneksi eniten kummassakin ryhmässä seurakuntaa kohdattiin osallistumalla kirkon toimituksiin, kuten häihin ja hautajaisiin.

Mielikuva Kuopion seurakunnasta yleisesti oli erittäin myönteinen tai myönteinen 45 prosentilla vastaajista. Vastaavasti kielteinen tai erittäin kielteinen vain 9 prosentilla, loput suhtautuivat neutraalisti.

Vähäosaisista huolehtiminen tärkeää

Kyselyyn vastaajia pyydettiin myös arvioimaan asteikolla 1–7 seurakuntien tekemien asioiden ja palveluiden tarkeyttä ja seurakunnan onnistumista niiden tarjoamisessa. Tärkeimpänä seurakunnan tehtävänä nähdään kirkkojen ja hautausmaiden ylläpitäminen, ja myös tässä onnistuminen arvioitiin myönteisesti. Seuraavaksi tärkeimpänä pidetään vähäosaisista ja vanhuksista huolehtimista. Onnistuneena pidetään kirkon työtä mielekkään tekemisen järjestämisessä lapsille ja nuorille. ●

Eteen tuleviin asioihin voi opetella suhtautumaan rohkeasti.

Miten mieli säilyy toimintakykyisenä kriiseissä?

Vaali ihmissuhteita ja etsi arkeen iloa tuottavia asioita, elä tässä hetkessä. Muun muassa näin voit auttaa mieltä mukautumaan kriiseihin ja palautumaan niistä.

Minna Kolistaja teksti
iStock kuva

Muutokset ja poikkeusolot haastavat ihmismieltä. Pelkkä aineellinen varautuminen poikkeusoloihin ei riitä: vesikanisterien ja säilykepurkkien lisäksi ihmisellä täytyy olla kykyä sopeutua uudenlaisiin tilanteisiin.

Resilienssi on laaja käsite. Se tarkoittaa mielen joustavuutta ja selviytymistä odottamattomissa tilanteissa: kykyä mukautua uusiin tilanteisiin sekä kykyä palautua vastoinkäymisistä.

”Kyse on yksilön, perheen, yhteisön ja koko kansakunnan kyvystä kestää pitkällä aikavälillä henkiset paineet ja selviytyä niistä”, tiivistää psykologi, psykoterapeutti ja tutkija **Soili Poijula**.

”Henkistä kriisinkestävyyttä koelettiin jo esimerkiksi koronapandemian aikana. Nyt tarvitsemme kriisinkestävyyttä tässä uudenlaisessa rauhottomuuden ajassa: emme ole sodassa, mutta emme myöskään

elä samanlaisessa rauhan ajassa kuin ennen Ukrainan sodan puhkeamista.”

Osana suurempaa kokonaisuutta

Pojjulan mukaan ihminen ei ole selviytymis- ja palautumiskykyinen yksikseen. Pärjäävyyteen ja kriisinkestävyyteen vaikuttaa aina myös ympäristö.

”Olemme osa perhettä, sukua, paikallista yhteisöä, kansakuntaa. Kuulumme erilaisiin verkostoihin, joissa on mahdollisuus saada ja antaa tukea.”

Henkiseen selviytymiskykyyn vaikuttavat synnynnäiset ominaisuudet kuten stressinsietokyky, mutta yhtä lailla opitut taidot, esimerkiksi tunneälykyys ja sosiaaliset taidot.

Henkisen kriisinsietokyvyn pohjana ovat hyvä fyysinen kunto, oikeanlaiset ruokailutottumukset ja riittävä uni. Tärkeitä tekijöitä ovat myös osallisuus, koulutus sekä lapsuuden ja nuoruuden turvaverkostot.

Pojjula korostaa myös sosiaalisuuden ja vuorovaikutuksen merkitystä.

”Tässä ajassa korostetaan liikaa-kin yksilöiden niin kutsuttua omaa aikaa. Aktiivinen ihmissuhteiden ylläpitäminen on vähintäänkin yhtä tärkeää.”

Lamaannutko vai säilytätkö toivon?

Esimerkiksi ilmastonmuutoksen seuraukset, sodat ja konfliktit synnyttävät monissa avuttomuutta, pelkoa tai toivottomuutta.

”Aivotutkimuksen perusteella avuttomuus on luontaista, mutta hallinta on opittua”, Poijula toteaa.

”

Pelkoon keskittyminen vie ilon elämästä.

”Selviytymisessä auttaa, kun itse arvioi todellisuutta ja tarjolla olevaa tietoa. Eteen tuleviin asioihin voi opetella suhtautumaan rohkeasti.”

”Ihmisellä on valta valita: luovutaako ja lamaantuuko vai säilyttääkö toivon.”

Pojjulan mukaan esimerkiksi mieltä ahdistavien uutisten seuraamista voi rajoittaa.

”Lisäksi arkeen on hyvä etsiä asioita, jotka tuottavat iloa, tyytyväisyyttä ja mielihyvää. Myönteiset tunteet vahvistavat mielen joustavuutta.”

Ihmissuhteet ja johonkin kulumisen tunne ovat tärkeitä nekin.

”Mielen toimintakykyisyyttä vahvistaa sekin, että ei käperry itseensä, vaan katsoo ulospäin ja on kiinnostunut toisistakin ihmisistä. Muiden auttaminen on yksi tunnetuista resilienssitekijöistä.”

Pojjula tuo esiin, että myös kirkko voi olla yhteisöllisyyden ja sosiaalisuuden ylläpitäjä.

”Jos ihminen on yksin, ainakin kirkolta voi saada saa tukea, uskoa ja toivoa selviytymiseen.”

Päivittäinen huolihetki

Mielen kriisinkestävyyteen on olemassa monenlaisia harjoitteita. Mu-rehtimaan taipuvaisia Poijula kehoittaa kokeilemaan päivittäisiä vartin mittaisia huolihetkiä.

”Niissä voi mielessään käydä läpi itseä huolettavia asioita. Muun ajan päivästä voi sitten keskittyä muuhun kuin murehtimiseen.”

”Keskittyminen tähän hetkeen murehtimatta tulevaa tai märehtimättä mennyttä on yksi keino auttaa mieltä selviytymään, joutamaan ja palautumaan. Meditaatio, mindfulness, rukoileminen – keinoja on monia”, Poijula sanoo.

”Jos keskittyy ennakoimaan tulevia, mahdollisesti kielteisiä asioita, ei pysty nauttimaan nykyhetkestä. Pelkoon keskittyminen vie ilon elämästä.”

Siksi on tärkeää tehdä päivittäistä kiitollisuusharjoitusta, joka voi lisätä onnellisuutta ja kohottaa mielialaa.

”Toiveikkaana pysyminen auttaa palautumaan uhkista ja stressistä”, Soili Poijula painottaa. ●

Kohti kestävää arkea

Lomien jälkeen arki on taas alkanut. Marttojen ohjeilla sitä voi ryhtyä pyörittämään kestävästi – ympäristö ja kukkaro kiittävät.

Heli Haring teksti
iStock kuva

Mitä tarkoittaa kestävä arki, Savon Marttojen kotitalous-asiiantuntija Sirpa Nygård?
”Martan kestävä arki ohjaa ja kannustaa koh-
tuulliseen kulutukseen, energiatehokkuu-
teen ja ekologiseen kodinhoitoon. Ruuanlai-
ton suhteen se tähtää paitsi terveyden myös
ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisten
ruokavalintojen tekemiseen.”

Onko sitä helppo toteuttaa?
”Kannattaa aloittaa asioista, jotka tuntuvat
itselle kaikkein luontaisimmilta. Kulutuk-
sessa se voi tarkoittaa vaikkapa korjaamis-
ta, lainaamista, vaihtamista ja kierrättä-
mistä. Jätteiden syntymistä voi vähentää
ostamalla vain tarpeeseen ja toisaalta huk-
kaan menossa olevat tavarat pystytään ny-
kyään varsin tehokkaasti lajittelemaan ja
näin niistäkin syntyy uutta.”

Millaisia kestäviä vinkkejä antaisit arjen ruuanlaittoon?
”Arjen ruuanlaitossa kannattaa hyödyntää
satokausikalenteria ja valita hinnaltaan

edullisia kasviksia ruuanlaiton perustaksi.
Peruna, juurekset, kaalit, palkokasvit, koko-
jyvät viljatuotteet ja erilaiset luonnos-
ta saatavat herkut, kuten marjat, on hyvä
muistaa aterioilla päivittäin. Kotimaista jär-
vikalaa kannattaa hyödyntää, ja sitä saa ny-
kyään näppärästi myös säilykkeinä.
Helppoja ja edullisia ruokareseptejä löy-
tyy Marttojen nettisivulta, satokausikalente-
risivustolta sekä eri ruokaketjujen lehdistä.
Ruuanlaittokimpat voivat auttaa vähentä-
mään ruokahävikkiä ja samalla tarjoutuu ti-
laisuus yhdessä syömiseen.”

Entäpä vinkit kodinhoitoon?
”Se, että siivoaa entistä harvemmin ei ole
kestävä ratkaisu. Mitä enemmän lika pint-
tyy, sitä kovempia aineita tarvitaan puhdis-
tamiseen. Säännöllisyys on siis hyvästä ja
kannattaa muistaa, että kodin hygienian ei
tarvitse vastata sairaalaolosuhteita.
Ympäristön kuormitusta voi vähentää
valitsemalla joutsenmerkityn tuotteen tis-
kaukseen, siivoukseen ja pyykinpesuun.
Pesu- ja puhdistusaineiden oikea annostelu
ja vain likaisten vaatteiden pesu ovat nekin
arjen ekotekoja.” ●

Perheiden toiminta alkaa

Perhekerhot ja muut lasten ja perheiden ryhmät
tarjoavat yhteistä aikaa lapsille ja vanhemmille.
Toiminta on maksutonta, eikä ilmoittautumista tarvita.

Ryhmiä kokoontuu syksyllä 2025 elo–joulukuussa.

Tarkista kokoontumisajat
kuopionseurakunnat.fi/perheille

Tule mukaan ystävätoimintaan

*Ystävätoimijana voit ilahduttaa yksinäistä ihmistä
ulkoillen tai jutustellen. Palkaksi saat hyvän mielen
itsellesi. Voit tulla mukaan ihan tavallisen ihmisen taidoin.*

**Puijon, Kallaveden ja Tuomiokirkkoseura-
kunnan yhteinen ystävätoimijoiden koulutus**
Puijon kirkolla (Taivaanpankontie 3) tiistaina 7.10. klo 17–19.

Aiheena on menneisyys meissä. Miten menneisyys vaikuttaa
vuorovaikutukseen ja miten kipukohdat muuttuvat voimavaroiksi?
Kouluttajana sairaalapastori Annamajja Louheranta.

Ilmoittautumiset 21.9. mennessä sähköisellä ilmoittautumis-
lomakkeella, joka löytyy Puijon, Kallaveden ja Tuomiokirkkoseura-
kuntien ilmoittautumiset-verkkosivuilta. Uudet ja nykyiset ystävä-
toimijat ovat tervetulleita koulutukseen.

Lisätietoja diakoniatyöntekijöiltä
Riikka Tiainen, Puijon seurakunta p. 040 4848 438
Riitta Reima, Kallaveden seurakunta p. 040 4848 370
Kirsi Launonen, Tuomiokirkkoseurakunta p. 040 4848 255

Tervetuloa ystävätoimijoiden joukkoon!

Elämän ja kuoleman äärellä

*Sairaalapappi on tukena silloin,
kun elämän rajallisuus ja luopuminen koskettavat.*

Heli Haring teksti

Tuija Hyttinen ja Tiina Tolonen kuvat

Sairaus, syntymä ja kuolema. Ne koskettavat jollain tavalla meitä jokaista – halusimme tai emme. Erityisen vahvasti nuo teemat ovat läsnä sairaaloissa.

Hoitohenkilökunta huolehtii parhaan kykynsä mukaan sairauksien hoidosta, lasten maailmaan saattamisesta ja fyysisten kipujen lievityksestä. Mutta entä silloin, kun sairaalavuoteella mielen valtaa kuolemanpelko, luopumisen tuska, suru, hengellinen kipu ja kaipuu?

Tähän kaipuuseen voi vastata sairaalapappi, kohtaamisen ammattilainen. Suomen sairaaloissa työskentelee yli sata sairaalapappia, heistä neljä Kuopiossa.

Kalenteriin jätetään väljyyttä

Kuopion seurakuntayhtymän johtava sairaalapastori **Risto Tabell** ja pastori **Tiina Tolonen** ovat lupautuneet kertomaan, millaista papin työ sairaalassa on.

”Osittain voimme suunnitella työtämme etukäteen. Esimerkiksi jumalanpalvelukset, osastojen hartaushetket tai vaikkapa vanhempien ryhmätapaamiset lasten teho-osastolla voidaan aikatauluttaa”, Tolo-

”

*Ei haittaa, jos
pappikin herkistyy.*

nen kertoo.

”Kalenteriin jätetään joka päivälle kuitenkin väljyyttä, että on mahdollista vastata osastoilta tuleviin akuutteihin pyyntöihin”, Tabell jatkaa.

Tabellin ja Tolosen lisäksi sairaalapapina Kuopiossa työskentelevät myös **Annamaija Louheranta** sekä **Juha Välimäki**. Sairaalapapit ovat tavoitettavissa Kuopion yliopistollisen sairaalan lisäksi Harjulan ja Niuvanniemen sairaaloissa.

”Meillä kaikilla on omat vastualueet ja -osastot, esimerkiksi minun vastuullani ovat lasten veri- ja syöpätautien osasto sekä teho-osasto”, Tabell selvittää.

”Akuutteihin tapaamispyyntöihin voi kuitenkin vastata kuka tahansa meistä neljästä, riippuen siitä, kenen kalenterissa on sillä hetkellä vapaata.”

Potilaita, omaisia ja henkilökuntaa varten

Tabell ja Tolonen kertovat, että erityisesti Harjulan sairaalassa toimivalta saattohoito-osastolta tulee paljon ehtoollis- ja rukoushetkipyyntöjä.

”Ylipäättään keskustelupyyntöjä tulee eniten sellaisilta osastoilta, joilla on vakavasti sairaita ihmisiä. Tällaisia ovat muun

muassa syöpätautien ja tehohoidon osastot. Psykiatrisella puolella, Lainesairaalsassa ja Niuvanniemessä, vastaavasti saattaa olla pitkiäkin sielunhoitosuhteita potilaan ja sairaalapapin välillä.”

”Sitä haluamme korostaa, että olemme täällä potilaiden lisäksi yhtä lailla myös omaisten käytettävissä. Kun läheinen on sairas, ehkä lähellä kuolemaa, monella omaisella on tarve puhua ja purkaa tunteuksiaan.”

Tabell korostaa osastoille jalkautumisen merkitystä.

”On tärkeää, että meidän työemme tunnetaan. Se sujuvoittaa sairaalapapin kutsumista osastoille. Kun olemme käyneet esittäytymässä ja tekemässä työtämme tutuksi, on syntynyt paljon spontaaneja ja hyviä keskusteluja.”

”Sairaalan henkilökuntakin voi kääntyä puoleemme, jos heillä on tarvetta jutella. Tarjoamme henkilökunnalle myös työn-

ta. Usein kyseessä on henkilö, jolla ei ole omaisia, läheiset ovat ikääntyneitä tai he asuvat eri puolella Suomea”, Tabell kertoo.

”Kasteita tulee niin ikään jonkin verran. Hätäkasteen voi antaa myös hoitohenkilökunnan edustaja, kasteen vahvistamisen tapahtuu sitten oman kotiseurakunnan kautta. Yksittäisiä vihkimisiäkin on”, Tolonen selvittää.

Kokemus laajentaa ymmärrystä

Tabell on toiminut johtavana sairaalapastorina Kuopiossa puolitoista vuotta. Hän siirtyi tehtävään Vaalijalan alueen seurakuntien kehitysvammapapin virasta. Sitä ennen hän ehti työskennellä kehitysvamma- ja sairaalapappina Oulussa.

”Taustani on kehitysvammatyössä, jota tein ennen kuin lähdin pappisuralle.”

Tolonen puolestaan on työskennellyt sairaalapappina kesäkuun alusta alkaen.

”Minut vihittiin papiksi viime vuonna ja olin vuoden verran seurakuntatyössä Siilinjärvellä. Työskentelin aikaisemmin yritysmaailmassa, mutta ei ollut mikään äkkipäätös vaihtaa alaa. Pohdin asiaa kymmenen vuotta.”

Tabell näkee, että sairaalapapin työssä on etua siitä, jos on kokemusta muiltakin aloilta.

”Se laajentaa ymmärrystä elämästä. Toki työnantaja myös kouluttaa meidät hyvin tähän tehtävään, opintoihin kuuluu niin psykologiaa kuin psykoterapiaakin.”

Etuoikeus olla sairaalapappi

Voisi olettaa, että työskentely sairaalassa on pappistyön raskainta sarkaa – kuinka ihmeessä sen jaksaa?

”Itse ajattelen, että tämä työ ei ole ainoastaan minun harteillani, vaan voin jättää sitä myös korkeimman huomaan. Oma hengellisyys antaa voimia. Tietysti myös lapsiperheä ja liikunta auttavat irtautumaan työstä”, Tolonen pohtii.

Tabell puolestaan kertoo olevansa persoonana sellainen, että pystyy nollamaan itsensä työpäivän jälkeen.

”On huolehdittava sekä psyykkisestä että fyysisestä hyvinvoinnista. Jaamme kollegoiden kanssa kokemuksia ja tunteuksia, meillä on myös toimiva työnohjaus. Tykkään käydä salilla, siellä saa karistettua työasiat mielestä ja keskittyä vain fyysiseen suoritukseen.”

”Kaikesta huolimatta koen, että on etuoikeus saada olla ihmisen rinnalla silloin, kun hän käy läpi vaikeita hetkiä. Vahvuuteni on, että pystyn kestämaan ihmisten tunteita. Eikä sekään haittaa, jos pappi itse herkistyy. Pitää kuitenkin pystyä säilyttämään ammattimaisuus, ettei papista tule se, jota kannatellaan.” ●

Kirkon sairaalasielunhoidolla on tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuosi. Kuopiossa sairaalasielunhoitoa on ollut tarjolla 65 vuotta.

Juhlaristeily veti väkeä

Kuopion matkustajasatamasta lähti elokuisena sunnuntaina reippaasti yli sata henkilöä Kuopio250-juhlaristeilylle.

Marita Jaatinen teksti ja kuvat

Kallaveden seurakunta oli halunnut tarjota seurakuntalaisille mahdollisuuden katsella kaunista Kuopiota järveltä käsin. Retki houkuttelikin runsaasti osallistujia. Ilma oli mitä parhain risteillä Hietasaloon. Heti laivan irtauduttua rannasta **Erkki Holopainen** alkoi näppäillä haitaristaan Kallavesj-laulun säveliä.

Kirkkoherra **Matti Pentikäinen** kertoi Savonmuun murteella kaupunkimme

historiallisista vesiyhteyksistä, siitä kuinka ennen vanhaan kirkkoon tultiin vesiteitse kirkkoveneillä ja talvella jäitä myöten.

Vauvasta vaariin

Kesälomalla olleet **Tiina** ja **Juha** olivat huomanneet Kirkko ja koti -lehdestä ilmoituksen risteilystä. Heidän oli helppo irtautua lähtemään, kun lypsykarjaa ei ole enää kotitilalla. "Mukavaa, että tällaisia tapahtumia järjestetään", he tuusivasivat.

Mikko ja **Hanna** olivat lähteneet risteilylle oman

perheen kanssa, myös isovanhemmat olivat mukana. Ilokseen he huomasivat, että mukana oli eri-ikäisiä ihmisiä sekä muitakin lapsiperheitä.

Mikko ja Hanna haluavat tarjota omille lapsilleen samoja kokemuksia, mitä he itse ovat saaneet kokea lapsena seurakunnan tapahtumissa ja kerhoissa.

Risteilykohteessa Hietasalon laavulla, luonnon helmassa, vietettiin hartaushetki, jossa kiitettiin Jumalaa kotikaupungistamme kauniin luonnon äärellä. ●

JUHLAVUOSI TÄYNNÄ TAPAHTUMIA

- Kuopion kaupungin perustamisesta tulee 1711. ku- lunneksi 250 vuotta. Kaupunki järjestää vuoden sisällä monipuolista ohjelmaa ja tilaisuuksia syntymäpäivänsä kunniaksi.
- Kuopion seurakunnat ovat järjestäneet aktiivisesti tapahtumia juhlavuoteen ja Kallavesi-risteily oli yksi niistä.
- Kuopion seurakunnat ja Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli piispa

Jari Jolkosen johdolla järjestävät Kuopion tuomiokirkossa ekumeenisen juhlaumalanpalveluksen sunnuntaina 16.11., jonka jälkeen Kuopion Musiikkikeskuksessa on kirkkokahvit.

KOLUMNI

Wille Riekkinen
Kuopion hiippakunnan emerituspiispa

Karismaattisuus – uhka vai voimavara?

OLLESSANI Kirkkojen Maailmanneuvoston töissä 1988–92 tehtäviini kuului seurata globaalia karismaattista liikehdintää. Se tapahtui osallistumalla kansainvälisiin kokouksiin. Opettavaisia kokemuksia, vaikka en niissä oppinutkaan puhumaan kielillä. Myös ihmisten tekeminen jäi vajaaksi.

TULIN KUITENKIN vakuuttuneeksi siitä, että parhaimmillaan karismaattisuudella on kirkkoille annettavaa. Se tapahtuu ottamalla vakavasti Paavalin esittämä karismaoppi. Apostoli opetti (Rm. 12; 1. Kor. 12–14), että jokaisella on omat armolahjansa, joilla tulee rakentaa seurakuntaa. Hänen vastustajansa pitivät yksipuolisesti kiinni vain

hurmoksellisista karismoista, kuten kielillä puhumisesta, niiden tulkkauksesta ja ihmeteoista. Niiden rinnalle – ja ohi – Paavali kuitenkin asetti tavaliset, yhteiseloja palvelevat, diakoniset ja vallankäyttöä koskevat armolahjat. Hän ei sietänyt kielillä puhumista, jos ei ollut selittäjää.

KARISMAATTISUUS vetää puoleensa ja hurmaa. Se ottaa ihmisen herkästi pauloihinsa. Ei siis ihme, että se näyttää leviävän varsinkin ns. kehittyvissä maissa. Liikehdintä pohjautuu vahvoihin uskonnollisiin johtajiin ja kirjaimelliseen, valikoivaan raamatuntulkintaan. Paavalin opetusta tulkitaan tällöin kuitenkin juuri apostolin vas-

tustajien osoittamalla yksipuolisella tavalla. Sitä on syytä välttää.

VAUHTIA SAANUT fundamentalismi johtaa helposti toisten vähättelyyn, apartheid-politiikkaan ja sionistisilla aatteilla höystettynä jopa kristofasismiin. Paavali puolestaan huipensi armolahjaoppinsa suosittelemalla uskoa, toivoa ja rakkautta. Unohtaa ei sovi näiden äidiksi nimettyä viisauttakaan. Nämä tunnusmerkit johtavat sellaiseen yhteiselämään, jossa jokainen ihminen otetaan vakavasti, nähdään arvokkaana, eikä keskitytä vain sisäänlämpiävään uskonyhteisöön. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Alva Laila Reeta Häkkinen
Eero Tauno Joonatan Ojanperä
Eino Armas Ilmari Arasmo
Enni Olivia Kämäräinen
Jade Sylvia Levin
Leona Emilia Lillbacka
Otso Otava Kerman
Paulus Toivo Samuli Piipponen
Ruben Luku Korhonen
Toivo Olavi Peuhkuri
Tomas Edvin Blomster
Veera Greta Vivian Karvonen
Veikko Aatos Juhani Veijonen
Viktor Torsten Viljami Bergius

Alava

Aatos Eliel Kotkamaa
Adela Isabella Rantala
Adelia Elise Miettinen
Eevi Olivia Vähämaa
Eino Aukusti Tanskanen
Elda Bea Pauliina Mallat
Elma Ilona Lustig
Elmo Sulo Istolainen
Emiel Leon Oskari Husso
Emma Anni Helena Reijonen
Helmi Alma Rosanna Paavola
Hugo Niran Katanyu
Inna Evilla Olivia Haukijärvi
Julian Oiva Elia Tuomala
Kaius Konsta Aukusti Kumpulainen
Leo Aulis Oliver Rauhala
Mauno Eino Olavi Sarhaluoma
Max Mikael Jaakonaho
Milo Lauri Juhani Pulkkinen

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Kari Juhani Kosonen ja Heidi Jaa-na Marjatta Haikarainen
Pentti Pekka Nissinen ja Anne-Mari Heikkinen

Alava

Pasi Eerikki Venäläinen ja Jaana Maria Vepsäläinen
Miika Juhani Lievonen ja Mayella Ida Heininen
Eerik Kustaa Turpeinen ja Karoliina

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Helvi Esteri Hartikainen 96
Hilkka Liisa Vainikainen 96
Lilli Lilja Rissanen 93
Voitto Kalevi Rissanen 92
Salme Kaarina Räsänen 91
Maija Mirjam Nevalainen 88
Seija Tytti Mirjami Weisell 87
Kalle Tapani Jäntti 86
Maija Liisa Kekäläinen 86
Raili Marjatta Rimpiläinen 85
Eero Antero Joki 83
Reino Ilmari Hokkanen 83
Maija Liisa Tiainen 80
Riitta Hannele Heinonen 74
Helena Marjatta Vepsäläinen 70
Hannu Antero Enkenberg 67
Ari Pekka Juhani Kärkkäinen 61

Alava

Eeva Maija Jokela 96
Anja Mirjam Partanen 95
Elsa Orvokki Knuutinen 95
Helvi Kaisa Karoliina Laitinen 95
Raija Annikki Salonen 94
Bertta Kokkonen-Antikainen 93
Irma Annikki Liimatainen 89
Maija Niemeläinen 89
Maila Inkeri Piironen 89
Ulla Tellervo Ollikainen 87
Kaisa Marjatta Tikkanen 84
Irma Helmi Marjatta Kinnunen 81
Seija Kyllikki Mustonen 81
Heimo Kalevi Kähärä 79
Seija Pirjo Riitta Toivanen 78
Markku Ensio Heikkinen 76
Pertti Jaakko Arimo Karttunen 76
Aarne Ensio Lappalainen 74
Raimo Albert Ensio Happonen 72
Jorma Tapio Huttunen 69
Sisko Marita Toivanen 67
Ari Heikki Tapani Pitkänen 65
Esa Olavi Kairaniemi 65
Jari Olavi Kurikka 64
Ari Pekka Järveläinen 62
Ilpo Tapani Miettinen 61
Veli Tauno Matti Rätý 61
Ari Marko Juhani Kovanen 57

Minea Aria Olivia Nivala
Nella Johanna Pusa
Oliver Kristian Intke
Unna Tuulia Adalmiina Savolainen
Väinö Ville Kalle Koponen

Järvi-Kuopio

Alvar Milo Manuel Mannerkorpi, Nilsinä
Mila Johanna Mönkkönen, Vehmersalmi
Venla Elisabet Voutilainen, Nilsinä
Oona Vappu Ilona Lamberg, Riistavesi
Tilda Ellen Elisabeth Pitkänen, Kaavi
Miko Kalevi Pursiainen
Nella Janina Kervinen, Nilsinä, Eliina Päivyt Eleonora Hartikainen, Juankoski
Inka Aune Maria Piilola, Kaavi
Martta Ida Emilia Eskelinen, Nilsinä
Veera Edlith Mirjami Föhr, Sälneinen
Aatu Vihtori Kuikka, Vehmersalmi
Alvar Eero Eemeli Räsänen, Tuusniemi

Kallavesi

Aapeli Jalmari Toivanen
Aarni Elian Samuel Nupponen
Adessa Jonna Isabella Kemppi
Aini Emilia Korhonen
Amalia Elle Lilian Teeriniemi
Amanda Helmi Mariel Mustonen
Asta Tyyne Ellen Willman
Atlas Iivari Puhto

Järvi-Kuopio

Matilda Pulkkanen
Aapo Olli Antero Rantala ja Jenna Susanna Hovinen

Järvi-Kuopio

Markus Salomon Pokkinen ja Nina Johanna Jantunen, Tuusniemi
Markku Olavi Härmäläinen ja Mari-Annukka Savolainen, Nilsinä

Kallavesi

Juho Kalevi Koski ja Riitta Vappu

Järvi-Kuopio

Risto-Matti Kokko 44

Järvi-Kuopio

Viljo Pekka Räsänen 99, Tuusniemi
Iida Amalia Mönkkönen 98, Vehmersalmi
Maija-Liisa Kohonen 94, Nilsinä
Olavi Eemil Virtaharju 92, Muuruvesi
Raimo Veli Kalevi Laitinen 89, Juankoski
Anna Sofia Holopainen 87, Nilsinä
Eila Annikki Leppänen 84, Kaavi
Raili Anneli Kokkarinen 84, Nilsinä
Matti Kalevi Riekkinen 68, Sälnei-nen
Robert Reijo Edward Spice 60, Nilsinä
Elma Reinikainen 99, Riistavesi
Aino Elina Itkonen 94, Nilsinä
Anna Kanerva Savolainen 93, Vehmersalmi
Ulla Henriikka Hartikainen 91, Nilsinä
Marjaleena Tukiainen 75, Kaavi
Anu Riia Eriikka Kelhola-Savolainen 41, Riistavesi
Mauri Olavi Rissanen 80, Kaavi
Pertti Veikko Olavi Laitinen 76, Vehmersalmi
Heimo Ilmari Miettinen 73, Tuusniemi
Erkki Juhani Rautiainen 70, Sälneinen
Kaisu Helena Räsänen 89, Kaavi
Irja Siviä Niskanen 83, Nilsinä
Veli Kalevi Ahonen 76, Riistavesi
Leena Tyyne Tellervo Räsänen 71, Kaavi
Päivi Helena Korhonen 64, Nilsinä
Aune Elina Räsänen 95, Riistavesi
Kalevi Härmäläinen 82, Nilsinä
Mirja Päivikki Oikarinen 80, Kaavi
Ilmi Ester Toivanen 86, Juankoski
Lyydia Kuosmanen 96, Nilsinä
Elma Annikki Vartiainen 86, Kaavi
Eeva Riitta Vilhunen 84, Riistavesi
Alpo Johannes Räsänen 81, Kaavi
Pirjo Elina Parviainen 78, Nilsinä

Ava Diana Isabela Asikainen
Celine Yasmin Adelya Laurila
Edith Hilda Kyllikki Ronkainen
Edvin Kalevi Henrik Kröger
Edvin Onni Oskar Korhonen
Eeli Valtteri Tuppurainen
Eemeli Armas Ruuskanen
Eemi Onni Topias Rahikainen
Eevi Helena Emilia Kyllönen
Einari Leo Mikael Vanhanen
Eino Aukusti Malinen
Elle Livia Kokkonen
Elvi Aino Amalia Tirkkonen
Frida Maria Ylönen
Helmi Sani Aurora Hyvärinen
Hilma Sofia Heimonen
Iida Anni Estelle Oja
Iita Maria Pahkasalo, Maaninka
Isabella Nova Aurora Niemelä
Jetro Juhani Ruuskanen
Joosua Aukusti Pahkala
Juho Mikko Miinalainen
Julius Veikko Tapio Luukkonen
Kerttu Adele Heinonen
Kiira Eeva Hilkka Kokkonen
Liam Oliver Sinisalo
Liisi Helmiina Korhonen
Martha Aurora Thure
Maximus Alpo Kristian Ruuskanen
Mila Melissa Nuutinen
Mileon Iisakki Vähäyjylkkä
Milja Aila Sylvi Karjalainen
Milja Reetta Johanna Judin
Nelli Sofia Korhonen
Olivia Anneli Savolainen
Onni Evald Aukusti Oja

Järvi-Kuopio

Tuulikki Loukkola
Janne Petteri Koskinen ja Iiris Maija Johanna Peltonen
Eetu Anton Jooseppi Kohvakka ja Aino Elina Ratilainen
Aleksi Johannes Leikas ja Minna Marjut Nykänen

Männistö

Tero Kalevi Pitkänen ja Tanja Maarit Susanna Räsänen
Patrik Kalevi Mikanpoika Kuutsa

Järvi-Kuopio

Veli Matti Tapani Miettinen 68, Tuusniemi
Rauha Anneli Rantonen 94, Nilsinä
Anja Marjatta Hyvärinen 93, Vehmersalmi
Esko Aulis Tiilikainen 88, Kaavi
Ulla Riitta Mbonu 87, Riistavesi
Veli Vilho Antero Heikkinen 70, Sälneinen
Harri Antero Miettinen 56, Riistavesi
Kirsti Marja Hakkarainen-Hagert 75, Juankoski
Toivo Arvi Tirkkonen 92, Tuusniemi
Elvi Maria Hiltunen 90, Kaavi
Kaija Anneli Smolander 89, Riis-tavesi
Matti Tapani Kainulainen 73, Nilsinä
Seija Esteri Asikainen 65, Juankoski

Kallavesi

Alli Rakel Koljonen 96
Maija Leena Puttonen 96
Anni Elina Varis 95
Elsa Maria Tiikkainen 95, Karttula
Airu Amanda Holopainen 94
Heljä Tellervo Paukkunen 94
Anja Maria Laitinen 93
Leo Venäläinen 92
Fredrik Rätý 91
Aki Johannes Huusko 88
Toivo Mikko Koskinen 87
Anja Elina Nissinen 86
Kalervo Härmäläinen 86
Pentti Vihtori Räsänen 86
Erkki Lauri Johannes Sutinen 85
Anja Ilona Hassinen 83
Esko Sakari Eskelinen 80, Maaninka
Marja Leena Kokko 79
Liisa Annikki Fält 78
Eija Maria Rissanen 77, Maaninka
Henry Erik Karjalainen 77
Lempi Maija Pelkonen 77
Ritva Kyllikki Kajanus 77
Sirkka Orvokki Tolonen 77
Matti Pekka Sakari Kukkonen 76
Pentti Tapio Hiltunen 76, Karttula
Risto August Inkinen 74, Maaninka

Otso Oliver Kokko
Patrik Kristian Juhani Laukkanen
Risto Viljami Kariniemi
Samu-Veli Juhani Hyvärinen
Seela Isla Sofia Luukkanen
Seela Pauliina Sivonen
Stella Matilda Pitkänen
Stella Melina Heikkinen
Tempo Juhani Malinen, Maaninka
Veikka Jalmari Uusitalo
Veikka Tapio Wenho
Vilho Elmeri Miettinen
Vilho Onni Juhani Kohtakangas
Vilho Rikhard Peltonen
Vilho Tapio Olavi Sirviö, Karttula
Vili Isko Tuomas Savolainen
Vilja Rosa Fredrika Lehvola

Männistö

Alma Adessa Taskinen
Evelia Sinikka Alina Kokkonen
Minea Isabella Aurora Wallén
Nelli Helmi Kristiina Ahvenjärvi
Onni Armas Tammi
Otso Milo Kalervo Ruuskanen
Sampo Pekka Aleksanteri Koivisto
Sulo Onni Elias Lukkarla
Valle William Backman
Vanamo Alli Inkeri Mustonen

Puijo

Ahti Jalo Juhani Taalamo
Anton Eemil Ikäheimo
Anton Oskari Gårdström
Antto Niilo Rafael Pääkkö
Kaius Veikko Elwian Virta

Järvi-Kuopio

ja Sonja Marianne Tirkkonen

Puijo

Juha Pekka Piironen ja Mirka Liisa Orvokki Räsänen
Juho Kalle Matias Viljakainen ja Saara Maria Impola
Sampppa Risto Taneli Tolvanen ja Akuroma Ipalibo George

Siilinjärvi

Teemu Antti Sakari Mertanen ja

Järvi-Kuopio

Pekka Esa Pylkkönen 73, Maaninka
Eila Anneli Rynnänen 71
Veijo Kalervo Pekkarinen 70
Veli Erkki Ilmari Tikka 67
Aili Helena Kolehmainen 65, Karttula
Saara Helena Tirkkonen 60
Harri Juhani Asikainen 47
Heli Asta Inkeri Sihvola 46
Janne Markus Piilonen 37

Männistö

Anna Liisa Makkonen 100
Toivo Kalevi Kolehmainen 98
Aino Liisa Strandén 97
Sirkka-Liisa Marjatta Heinonen 97
Aaro August Happonen 96
Aarne Aulis Savolainen 95
Hilja Annikki Nurmela 94
Teuvo Olavi Heiskanen 92
Kusti Kalervo Räsänen 90
Eila Anneli Korkelainen 89
Hilja Sohvi Itkonen 89
Kaisa Anneli Lindfors 88
Maija Liisa Mäkinen 86
Maili Sisko Anita Vettenranta 86
Hannu Raimo Tiihonen 85
Paavo Johannes Ojala 85
Marja-Liisa Koponen 84
Eira Anneli Muhonen 83
Maija Liisa Kurki 83
Jouko Antero Ruuskanen 81
Elvi Loviisa Hallikainen 76
Pirkko Anneli Heimonen 76
Eeva Marja Leena Pekonen 74
Tarja Marketta Rissanen 71
Minna Kristiina Hujanen 59
Ville Tapio Karhunen 57
Sanna Elina Sahlman 44
Tuija Maria Kuusela 38

Puijo

Aino Kirsti Helenius 95
Tauno Ilmari Poutiainen 93
Matti Viljo Seeslahti 92
Hannu Kaarlo Valtteri Tikanoja 91
Maija Liisa Soutolahti 91
Jyry Asko Kukkonen 90

Kasper Elias Ikäheimo
Leila Janette Hoffren
Melissa Lilian Riihiluoma
Netta Reetta Claudia Heikkinen
Oiva Matias Sormunen
Oliver Viki Petteri Kajan
Otto Eemil Oskari Nordling
Pyrý Elias Tähtinen
Taavi Paavo Sakari Lammela
Varpu Alina Kyllikki Koukonen
Velja Atso Ensio Heikkinen
Venla Tuulikki Tiihonen

Siilinjärvi

Minea Aino Leena Snellman
Saimi Elvira Kämäräinen
Viljo Olavi Reinikainen
Nooa Oliver Mäkeläinen
Luukas Onni Armas Pitkänen
Saimi Eija Liana Kankkunen
Lilja Aurelia Gyldeén
Hilla Greetta Leena Fors
Joel Topias Niemonen
Jade Viola Uura
Heili Alisa Pentikäinen
Rasmus Eino Ilmari Turunen
Milena Minni Alissa Kokkonen
Peetu Emil Björk
Emmi Helena Taattola
Isla Elina Immonen
Adalmiina Klaudia Maria Kantell
Sakari Viljo Valtteri Miettinen
Adelina Beeda Loviisa Hartikainen
Alva Sylvia Rantala
Joel Isac Mustonen

Järvi-Kuopio

ja Sonja Marianne Tirkkonen

Annu Ida Stiina Härmäläinen
Kari Pekka Martikainen ja Katri Anne Marjatta Pakarinen
Jere Oskari Hakkarainen ja Hanne Maria Konttila
Arttu Eemeli Niiranen ja Mira Eveliina Huhtinen
Jalmari Elias Karanta ja Iida Tessa Miriam Karanta

Järvi-Kuopio

Pentti Juhani Hannula 89
Toini Aliina Miettinen 89
Eila Anneli Kemppainen 88
Saga Maria Voutilainen 88
Leena Anneli Miettinen 87
Matti Hyvönen 86
Leena Anneli Karhu 85
Harri Marjatta Tirkkonen 84
Pauli Johannes Räsänen 84
Ritva Tuula Anneli Poutiainen 82
Pirkko Liisa Kokkonen 78
Siija Anneli Tenhunen 77
Riitta Kaarina Jäntti 76
Maikku Heiskanen 71
Pekka Sakari Strandén 71
Ilkka Väinö Antero Miettinen 69
Merja Katri Sinikka Hartikainen 66
Jarmo Ensio Tuomainen 61
Soile Maarit Poutiainen 50

Järvi-Kuopio

Pentti Juhani Hannula 89
Toini Aliina Miettinen 89
Eila Anneli Kemppainen 88
Saga Maria Voutilainen 88
Leena Anneli Miettinen 87
Matti Hyvönen 86
Leena Anneli Karhu 85
Harri Marjatta Tirkkonen 84
Pauli Johannes Räsänen 84
Ritva Tuula Anneli Poutiainen 82
Pirkko Liisa Kokkonen 78
Siija Anneli Tenhunen 77
Riitta Kaarina Jäntti 76
Maikku Heiskanen 71
Pekka Sakari Strandén 71
Ilkka Väinö Antero Miettinen 69
Merja Katri Sinikka Hartikainen 66
Jarmo Ensio Tuomainen 61
Soile Maarit Poutiainen 50

Siilinjärvi

Anja Irene Tiihonen 90
Alli Orvokki Miettinen 88
Pekka Juhani Pasanen 81
Hannu Tapani Ruusinen 71
Katri Savolainen 87
Unto Kalevi Vainikainen 78
Johanna Anniina Voutilainen 31
Iida Maria Puustinen 87
Marko Olavi Remes 52
Raili Marja Kuosmanen 83
Aino Sohvi Turunen 86
Sisko Helinä Konttila 77
Anna-Liisa Sääskilahti 88
Laila Annikki Metelinen 104
Vieno Tellervo Väänänen 87
Antti Petteri Jokilehto 47
Viljo Kalevi Rynnänen 94
Mauno Olavi Raatikainen 80
Helvi Timonen 96
Sirkka Liisa Tolvanen 83
Veli Matti Niilo Snellman 85
Oiva Erkki Vartiainen 92
Reijo Erkki Ilmari Nurmi 80
Anja Sinikka Väänänen 85
Terttu Marjatta Kolari 84
Seija Arja Helena Laukkanen 76
Ilkka Juhani Okulow 65

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.
Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN
Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA
**Kotisiivous, hoiva-
ja hoitopalvelut**
Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

unna

UNNA KUOPPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven enstisöinnit

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!
Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

**Mainosmyynti
Sanna Kiiveri-
Haverinen**
050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 24.9.,
varaukset 15.9. mennessä.

hilla
group

03. - 09.10.2025 (7pv)
**ALK. 1555€ EUROOPAN
KIERROS**
Hampuri, Amsterdam, Bryssel, Pariisi
Laivalla Suomesta Saksaan ja omalla suomalaisella
bussillamme upeita kaupunkeja kierrellen.
Pariisista lentäen Suomeen takaisin.
Matkanjohtaja mukana koko matkan ajan!
Tila-Auto Oy 044 - 768 1818 www.tila-auto.com

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO
**Savon
Kalla**
EKOLOGINEN
HAUTAUSPALVELU
• Kuljetukset • Pitopalvelu
• Arkut • Perunkirjoitukset
• Uurnat • Hautakivet
• Kukat

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-
sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.
Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!
p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

SIILINJÄRVI

Kristillisen uskon kulmakivi

Siilinjärven seurakunta järjestää syksyllä luentosarjan Nikean uskontunnustuksen 1700-vuotisjuhlan kunniaksi.

Olli Kortelainen teksti

Sarjassa perehdytään uskontunnustuksen historiaan syntyyn, teologiseen merkitykseen ja sen ajankohtaisuuteen nykyajan kristityn elämässä.

Nikean uskontunnustus on yksi kristinuskon keskeisimmistä ja historiallisesti merkittävimmistä opillisista dokumenteista. Se syntyi vuonna 325 pidetyn ensimmäisen Nikean kirkolliskokouksen yhteydessä, ja siitä tuli kristillisen uskon peruspilari, joka määrittää keskeiset opilliset periaatteet, kuten uskon Kolminaisuuteen ja Kristuksen jumaluuteen.

Huoli kirkon yhtenäisyydestä

Nikean uskontunnustus syntyi ratkaisevana aikana kristillisen kirkon historiassa. 300-luvun alussa kristinuskon nousu-

sa valtakunnanlaajuuksiksi uskonnoksi Rooman valtakunnassa, mutta se kohosi myös vakavia opillisia kiistoja. Esimerkiksi areiolaiset väittivät, että Kristus oli luotu olento eikä hän ollut samaa olemusta kuin Isä Jumala. Tämä herätti huolta kirkon yhtenäisyydestä ja johti Nikean kirkolliskokouksen koollekutsumiseen. Keisari Konstantinus Suuri, joka oli ottanut kristinuskon suojelukseensa, pyrki ratkaisemaan nämä opilliset kiistat ja vahvistamaan kirkon yhtenäisyyttä.

Vuonna 2025 vietetään keisari Konstantinuksen vuonna 325 koolle kutsuman Nikean kirkolliskokouksen 1700-vuotisjuhlaa. Tuon kokouksen keskeinen anti on kristillisen kolminaisuususkon kiteyttäminen yhteiseen uskontunnustustekstiin. Vuonna 381 Konstantinopolin kirkolliskokouksessa täydennety-

sä muodossa se on useissa kristillisissä kirkkoissa edelleen säännöllisessä käytössä kastetunnustuksena ja yhteisesti jumalanpalveluksessa luettavana uskontunnustuksena.

Luentosarja valottaa taustoja

Siilinjärven seurakunta järjestää syksyllä 2025 Nikean uskontunnustus 1700 vuotta -luentosarjan, jossa käsitellään Nikean uskontunnustuksen historiallista ja teologista taustaa, sen sanamuotojen merkitystä Raamatun ydinsällön pohjalta, sen sovellettavuutta nykyaikaisessa elämässä ja sen vaikutusta uskonnollisen identiteetin muodostamiseen. Luennoitsijoina ovat seurakuntamme papit. Luennot pidetään seurakuntatalon Valo-salissa 27.8.–1.10. keski-koisin klo 17.30–18. ●

Sururyhmä läheisen menettäneille

Sururyhmä on tarkoitettu kaikille, jotka kantavat surua läheisen ihmisen kuoleman vuoksi. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden keskustella ja käydä läpi menestykseen ja suruun liittyviä asioita ja tunteita. Voi luottamuksella keskustella ja kuunnella, jakaa ajatuksiaan tai olla vain hiljaa.

Seuraava sururyhmä alkaa Siilinjärven seurakuntatalolla ke 24.9. klo 17.30. Ryhmän muut kokoontumiskerrat ovat keskiviikkoisin 1.10., 15.10., 22.10. ja 29.10. klo 17.30–19.

Ryhmää ohjaavat pastori Ville Hassinen ja diakoniatyöntekijä Anni Korhonen. Mikäli sururyhmään tulijoita ilmoittautuu riittävästi kahteen ryhmään, muodostetaan ilmoittautuneista toinen päiväaikaan klo 13 kokoontuva ryhmä.

Ilmoittaudu viimeistään 3.9.
siilinjarvenseurakunta.fi
tai Anni Korhonen 044 728 4641

**SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Riparille, riparille!

RIPPIKOULUT SIILINJÄRVELLÄ

Pian on aika ilmoittautua vuoden 2026 rippikouluihin! Lue lisää, valitse omasi 12 ryhmästä ja ilmoittaudu netissä 1.10. mennessä.

Jokaiselle ryhmälle on opetusta jo talvikaudella. Ripari huipentuu intensiivijaksoon ja konfirmaatiojuhlaan.

Lisätietoja netistä ja nuorisotyönohjaaja Anne Roivaiselta, anne.roivainen@evl.fi, 044 728 4653.

Ilmoittaudu 15.9.–1.10.
siilinjarvenseurakunta.fi/rippikoulut

**SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

SANALLISTA

12. sunnuntai helluntaista

Tutki minut, Jumala, katso sydämeeni.
Koettele minua, katso ajatuksiini.
Katso, olenko vieraalla, väärällä tiellä,
ja ohjaa minut ikiaikojen tielle.
Ps. 139:23–24

Tässä olen

TIETOKONEENI NÄYTÖLLÄ näkyy täytetty hakulomake yliopistoon: läntinen teologia, Joensuu. Siirrän hiirtä kohti lähetä-nappia. Epäroin. Entä, jos pääsenkin opiskelemaan? Se olisi iso muutos. Onko minusta siihen? Lausun rukouksen: ”Jumala, mitä minä teen?” Saan vastauksen. Hetken päästä painan lähetä-nappia.

KERRON OPISKELEVANI teologiaa. ”Tuleeko sinusta pappi?” Hymyilen ja vastaan, että ehkä. Jumala, tuleeko minusta pappi? Onko tämä se tehtävä, johon sinä minua kutsut? Tässä olen.

KÄVELEN YLIOPISTOLLE.

Opiskeluni on edennyt maisterivaiheen loppupäähän. Näyttää siltä, että minut vihittään papiksi helatorstaina, jos Luo- ja suo. Jumala, oletko ihan varma? Olen-

ko oikealla tiellä? Riitänkö minä? Mieleeni nousee raamatunkohta: ”Älä pelkää, minä olen sinun kanssasi.”

OLEN POLVISTUNEENA Kuopion tuomio- kirkon alttarin äärellä. Kädet laskeutuvat pääni päälle. Saan siunauksen. Pyhä Henki on läsnä. Liikutun. Minut on kutsuttu. Minä olen pappi. Minä en pysty tähän yksin, eikä minun tarvitse. Kutsuja on luvannut olla minun kanssani.

TÄSSÄ OLEN. Kutsuttuna tehtävään, kädet ristissä Luojaani turvaten. ●

Hanne Konttila

Siilinjärven seurakunnan ma. seurakuntapastori

Mennään ihmisten keskelle

LUOTTAMUSHENKILÖ

Lauri Katainen
Siilinjärven seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

1. Minua on aina kiinnostanut, kuinka yhteisiä asioita hoidetaan ja miten niistä päätetään. Ensin pääsin mukaan kuntapuolelle. Sitten pyydettiin mukaan seurakuntavaaleihin.

2. Arvostan tasa-arvoista suhtautumista kaikkiin ihmisiin sekä seurakunnan erilaisia tapahtumia. Diakoniatyö, joka on yksi seurakunnan perustehtävistä, on mielestäni hienoa. Lap- sille ja nuorille järjestettävät kerhot ja nuortenillat ovat tärkeää toimintaa. Va- paaehtoistyö seurakunta- laisten ja luottamushenki-

löiden voimin on arvokasta ja sitouttaa toimimaan yhdessä.

3. Seurakunta on pitänyt torilla kansanlaulukirkkoa ja teatterilla luontokirkkoa – tämän tyyppisiä, lähellä ihmisiä järjestettäviä kokoontumisia voisi kehittää lisää.

Tärkeää olisi saada nuoret mukaan ja pysymään seurakunnassa myös rippikoulun jälkeen. Heitä voisi esimerkiksi kutsua vuoden päästä yhteista- paamiseen. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

112. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 24.9.2025

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 100 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

— HAUTAUSTOIMISTO —

J. Nurro Oy

*Kaikki hautausjärjestelyt
hienotunteisesti ja ammattitaidolla.*

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

*Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin
liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella,
yksilöllisesti ja ammattitaidolla*

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Lue lehti verkossa
tai tilaa uutiskirje

KIRKKO & KOTI

kirkkojakoti.fi

”Ihmisen elämällä on isompi tarkoitus kuin se, mitä me näemme ja mihin voimme konkreettisesti koskea. Tällaisena vihan aikana sitä on välillä hankala löytää”, Outinen pohtii.

Kukoistava kulttuuri on tie menestykseen

Näyttelijä Kati Outinen kokee pääsevänsä sana- ja maalaustaiteessa kosketuksiin jonkin itseään isomman kanssa.

Maaria Haikola teksti
Raimo Sivenen kuva

Roolityöt ovat näyttelijä **Kati Outiselle** mahdollisuus välittää sanomaa yhteiskunnallisista asioista.

Jo ensimmäisessä elokuvaroolissaan tarkkailuluokan Lissuna hän toi esille nuorten kokemia haasteita. **Tapio Suomisen** vuonna 1980 ohjaama *Täältä tullaan, elämä!* kertoi lähiönuorten elämästä.

Vaikka ajat ovat muuttuneet, nuoret ovat Outisen mukaan pysyneet samana. Tämän ajan nuorten ahdingon taustalla hän näkee keskittymisen yksilöön: haasteista on tehty jokaisen oma asia, ja ne tulee hoitaa itse kuntoon.

Taustalla olevat ongelmat ovat kuitenkin usein rakenteellisia, kuten koulujen liian suuria luokkakokoja tai vähäisiä resursseja.

”Nuorten ympärillä pitää olla ihmisiä, jotka näkevät henkilön. Nuoria tulee kuunnella ja antaa heille aikaa”, Outinen sanoo.

Epäkohdat ilmi elokuvan keinoin

Alkuvuodesta julkaistussa *Uhma*-elokuvassa Outinen näyttelee koulukodin johtajaa, jonka omasta koulukotinuoruudesta kumpuavat työtävät eivät ole enää nykypäivää eivätkä toimi nuorten kanssa.

Visa Koiso-Kanttilan ohjaama elokuva on ollut Outiselle väylä kertoa yksityisinä toimivien koulukotien

epäkohdista, kuten eristämisestä ja kemiallisesta väkivallasta. *Uhma*-elokuvan alkupuolella nuoret on esimerkiksi lääkitty hyvin passiivisiksi.

Outinen tapasi elokuvaa varten koulukodeissa asuvia nuoria, joiden kanssa hän keskusteli haaveista ja tulevaisuudensuunnitelmista.

”

Haasteista on tehty jokaisen oma asia.

”Vaikka nuoren käytös on ongelmallista, se ei poista sitä, että käytöksen takana voi olla todella hieno tyyppi.”

Tällä hetkellä yksi isoin huostaanoton syy on uusioperheet, Outinen kertoo. Tilanne uusioperheissä voi olla haastava, ja teini-ikään kuuluvat asioiden kyseenalaistaminen, identiteetin muotoutuminen ja tunte-elämän hyrskynmyrskyt vaativat aikuiselta sietokykyä.

”Ne on vain otettava vastaan ja asia kerrallaan ratkottava. Keskustelemalla sen ajan läpi päästään yhdessä.”

Taide tuo lohtua

Omissa nuoruuden kasvukivuissaan Outinen sai lohtua muun muassa

Edith Södergranin runoista ja **Frida Kahlon** töistä, jotka kuvaavat esimerkiksi fyysistä kipua ja tunnetta. Sana- ja maalaustaiteen parissa Outinen kokee pääsevänsä kosketuksiin jonkin itseään isomman kanssa.

Hengelliseksi hän ei itseään kuvaile.

”Minulla olisi valtava halu ja tarve uskoa johonkin suurempaan. Ka dehdiin ihmisiä, jotka löytävät lohdun uskosta.”

Outinen on näytellyt monissa **Aki Kaurismäen** ohjaamissa elokuvissa, jotka ovat voittaneet ekumeenisia palkintoja ympäri maailmaa. Työryhmät pääsivät eri maissa tapamaan hengellisiä johtajia, ja keskustelujaan heidän kanssaan Outinen kuvailee valtavan hienoiksi.

Kristinuskon opeista hän arvostaa toisten hyväksymistä ja rakkauten sanomaa. Hengellisyyden sijaan hän näkee merkityksellisyyttä ympärillään.

”Ihmisen elämällä on isompi tarkoitus kuin se, mitä me näemme ja mihin voimme konkreettisesti koskea. Tällaisena vihan aikana sitä on välillä hankala löytää.”

Runous kuuluu kaikille

Aika on ollut viime aikoina hankala myös kulttuurille, ja siihen kohdistuvista leikkauksista Outinen on harmissaan. Hallituksen korjatessa Suomen taloutta säästölistalle joutuivat kulttuurin lisäksi myös lapset, mielenterveyspotilaat ja sairaat, hän luettelee.

”Ne kansat, joiden kulttuuri kukoistaa, myös menestyvät.”

Outinen on työskennellyt Kajaanin Runoviikon taiteellisena johtajana vuodesta 2018 lähtien. Tänä kesänä kulttuuriviikon ohjelmassa oli muun muassa lavarunokursseja sekä esityksiä suomalaisten luontosuhteesta.

Outinen pitää hyvänä asiana, että käsitys runoudesta pelkätään korkeakulttuurina on hiljalleen rapautumassa. Esimerkiksi lavarunoperinne on hänen mukaansa jysäyttänyt runouden korkeakulttuurin koturneilta lähemmäs maanpintaa.

”

Minulla olisi valtava halu uskoa johonkin suurempaan.

Hän kertoo saaneensa joskus Kajaanissa palautetta, ettei Runovii-kolla ole tavalliselle katsojalle mitään.

”Samaan aikaan meidän katsomomme ovat täynnä aivan tavallisia ihmisiä. Kuka tahansa voi runon keinoin ilmaista itseään.” ●